

**ДО СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ИЗПЪЛНЯВАЩА
ФУНКЦИИТЕ НА ВИСШ
СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА

Разработена от

Иваничка Димитрова Славкова,
заместник председател на Окръжен съд – Варна и ръководител на
Наказателно отделение

Кандидат в конкурса за заемане на длъжността

**„АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА“,
обн. в ДВ бр. 33/12.04.2024г.**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание изготвената от мен концепция за стратегическо управление на Окръжен съд Варна, на основание чл. 194 а ал.2 пр.1 от Закона за съдебната власт, в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител-председател на Окръжен съд Варна. Тя съдържа лична мотивация за заемане на длъжността, анализ и оценка на състоянието на органа на съдебната власт, очертаване на постиженията и проблемите в досегашната му дейност, набилязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане, заключение.

1..Лична мотивация

Решението ми да участвам в обявения конкурс за заемане на длъжността „Административен ръководител- председател“ на Окръжен съд Варна е мотивирано от десетте години като заместник председател на Наказателното отделение в съда. За това време натрупах опит, който ми даде и поглед върху управлението на целия съд, като полагах непрекъснати усилия за подобряване на организацията на работа в отделението, справедливото разпределяне на работата между служителите и оптимизиране на работните процеси. Събрах ценен опит и за правораздавателната дейност на районните съдилища във Варна, Провадия и Девня, чрез определяне на критериите, подготовката и обобщаване на годишните ревизии на наказателните отделения в тях. Организирах редовно годишни срещи със съдиите, които разглеждат наказателни дела в районните съдилища за обсъждане на текуща съдебна практика, основно по процесуални въпроси. По мое виждане, този вид взаимодействие с районните съдилища подпомогна за подобряване на цялостната дейност по организация, администриране и качество на работата на съдиите и поддържане на добрата професионална комуникация между окръжните и районните съдии. Като заместник председател съм реагирала веднага и винаги в случаите, когато се е налагала промяна или преразглеждане на съществуващите работни процеси, за да се оптимизират. Не на последно място съм убедена, че притежавам необходимите лични и професионални качества за тази длъжност. Смятам че в работата си съм доказала, че мога да предлагам решения и да предприемам необходимите действия. Не чакам конкретни указания, а предлагам начини на действие и поемам инициативата при конкретния проблем. Смятам, че благодарение на житейския си и

професионален опит съм прагматична и съм стъпила здраво на земята. Моето виждане е, смятам че решаването на конкретна задача трябва да напредва видимо, да могат да се видят резултатите от нея, затова е нужно се изисква ангажираност на всички за решаването ѝ.

Началото на професионалния си път започнах като прокурор в Районна прокуратура- Варна през февруари 1993г., като на 01.04.1998г бях назначена за съдия в Районен съд Варна. В Окръжен съд Варна работя от февруари 2000г. досега, като бях избрана за Заместник председател на Наказателно отделение на съда през 2014г., като заемам тази длъжност вече десет години. Изборът ми на съдийската професия е собствен, осъзнат избор, при който винаги съм приемала на преден план позитивите, и много по-малко негативите ѝ. Тя ми дава професионална и лична удовлетвореност и макар и отговорностите в работата като че ли всеки ден се увеличават все повече, заедно с увеличаване на професионалния ми опит, смятам че подхождам към тях съвестно и отговорно. Затова и винаги съм повишавала професионалната си компетентност - както чрез обучения по различни теми, които са ме вълнували, така и в последните години като лектор в НИП, в качеството ми на член на Общност „Правосъдие за деца“, създадена от НИП. Активно съм ангажирана, особено в последните десет години с детско правосъдие в двата аспекта – дела с непълнолетни обвиняеми и подсъдими и дела с пострадали дела. Имам квалификация в тази област, чрез различни обучения, а така също съм един от съдиите, които разглеждат дела с деца. Във връзка с транспониране на Директива 2012/29 на ЕС и подготвяне на специализиран курс за наказателни процедури, по които участници са деца, през 2023г. участвах като експерт и автор в проект на НИП „Съвременна учебна среда за съдии, прокурори и следователи и други представители на професионалната общност“. Участвах същата година в разработени от НИП наръчници за наказателни съдебни състави – Обща част и Първоинстанционен наказателен състав.

През годините, в които не бе въведено задължително обучение на съдебни заседатели, и като виждах ясно сериозната нужда от него, се ангажирах да подготвя и да провеждам такива със заседателите на Окръжния съд. В тях се включваха основни понятия на наказателното право и най-вече на наказателния процес, както и етични правила. Интересът ми в тази насока продължи и със защитена магистърска теза в специалност Публична администрация на ВСУ „Черноризец Храбър“ на тема „Съдебните заседатели в България. Исторически преглед и сравнително правен анализ. Необходими законодателни промени“. Като експерт участвах и в проект на ОПДУ „Осигуряване на реално обществено участие в правораздаването чрез института на съдебните заседатели“ с бенефициент ВСС, като проектът приключи с конкретни предложения за промяна в Наредба № 7/2017 г на ВСС за съдебните заседатели, а по-късно бяха приети.

Активно участвам в работна група към КСКНСС от 2015г., която е създадена след въвеждане на Системата за измерване на натовареност на съдиите. Тя функционира вече почти десет години. Участвах активно при

въвеждането на делата в СИНС, организацията по отчитането на кори гиращите коефициенти по тях /които се извършваха неавтоматизирано/, всички трудности, които се отстраняваха в движение. По-късно, в рамките на тази работна група участвах в: разработването на модула за натовареност в ЕИСС, за чиято основа послужиха данните за коефициентите за тежест от СИНС; в изработването на отделните процесуални етапи за наказателни дела; в създаването на приложението по същите видове дела за допълнителни дейности; в изработването на индекси от инстанционен контрол. Модулът за натовареност в ЕИСС се нуждае от доусъвършенстване, а въпросите непрекъснато възникват в процеса на работа и се нуждаят от навременни отговори. Поради този ми опит, съм част от консултативна група на проектен екип за техническа помощ на ЕС, Регламент (ЕС) 2021/240 с предмет "Установяване на балансирано разпределение на работното натоварване в съдебната система" с изпълнител Европейската комисия за ефективност на правосъдието (CEPEJ).

Ще мога да работя за увеличаване на авторитета на съдебната власт, която трябва да водеща цел и за съдиите, така и за съдебните служители. След като дълги години бях, и все още участвам в добър и успешен управленски екип на съда, в който работя, имам увереността, че мога да продължа постигнатите резултати и да ги надградя. В тази връзка приемствеността е едно от условията за това, но е необходимо непрекъснато наблюдение и оптимизиране на работните процеси, взаимодействието с други институции, внимание към потребителите и качество на „услугата“ която съдът предоставя, за да повиши авторитета му. Това е в основата на концепцията ми за управление на съда. Длъжността, за която кандидатствам, изисква съчетание на разнообразни качества- съдийски и известен управленски опит, организационни умения, работа в екип, диалогичност, както и голяма доза самокритичност. Не смятам, че промяната е свързана с поемане в друга посока, напротив, тя трябва да е продължаване в същата посока, защото тя е вярната. Това може да се стане с пример, с резултати, с внимание, с поведение, дори и с емпатия.

Наред с това е необходима ясна визия за развитието на организацията и как да се осъществи. По-долу излагам своите виждания как може да се надгради и постигне.

2. Анализ и оценка на състоянието на Окръжен съд Варна. Очертаване на постиженията и проблемите в досегашната дейност¹

Окръжен съд – Варна осъществява юрисдикция в област Варна и съдебният район обхваща 12 общини, разпределени в три районни съдилища: Районен съд – Варна, Районен съд – Девня и Районен съд – Провадия.

Накратко Варненска област има население от 432 198 души. Територията ѝ е 3819 кв. км. и има 159 населени места. 84.2 % от населението

¹ Информацията за статистическите данни за съда са от публикувания Годишен доклад ВОС за 2023г., достъпен на [Годишни отчетни доклади \(justice.bg\)](https://justice.bg)

е в градовете. Областта е сред първите по брутен вътрешен продукт на човек от населението. Сравнително добрите демографски тенденции в област и продължаващото привличане на нови жители във Варна се отразяват и на благоприятното развитие на пазара на труда. Варна е сред областите с най-висок дял на градското население и сравнително висока гъстота в урбанизираните територии, с добро образование и висок дял на студенти. По отношение показатели ред и сигурност. През 2022 г. престъпленията в областта се увеличават и са сред най-многобройните в страната (на второ място спрямо населението след област Враца), а разкриваемостта им намалява. Броят на регистрираните престъпления срещу личността и собствеността в област Варна е 14,5 на хиляда души от населението (при 11,6 на хиляда души в страната). Разкриваемостта на престъпленията е 39% (при 49% в страната) и е втората най-ниска след тази в столицата. От значение за тези фактори е високият коефициент на механичен прираст за областта. Тези кратки икономически данни и социални фактори² пряко се отразяват на характеристиките и броят на делата, които се разглеждат.

2.1. Кадрова обезпеченост на Окръжен съд Варна за 2023г.

В началото на 2023 година щатната численост на Окръжен съд – Варна включва 67 щатни длъжности за съдии и 119.5 щатни длъжности за съдебни служители или общо 186.5 щатни бройки. Действително заети са били 174.5 щатни длъжности, от които 58 съдийски и 116.5 съдебни служители.

2.1.1 Съдии

През 2023 година в Окръжен съд – Варна щатната численост на магистратите включва 67 щатни длъжности за съдии, от които един председател, трима заместник-председатели, 55 съдии или по отделения- Наказателно - 15 съдии, Гражданско - 21 съдии и Търговско- 22 съдии, както и 8 младши съдии/ като техния брой никога не е запълнен/. Последната годината се отличаваше с голяма динамика, поради броя командировани съдии в други съдилища – Апелативен съд Варна, Апелативен съд София и ВКС, имаше и незаети щатни бройки, командировани младши съдии, включително 1 щатна длъжност освободена по реда на чл. 165, ал. 1, т. 2 от ЗСВ и 2 щатни длъжности освободени от младши съдии. Така, заетият щат към края на месец декември 2023 г. е 59 длъжности за съдии, от които: 1 административен ръководител – председател, 3-ма заместник-председатели, 51 съдии и 4 младши съдии. Към края на 2023 г. са били налице свободни щатни длъжности за 4-ма съдии и 4-ма младши съдии. Петима съдии са били командировани в Апелативен съд Варна, в други съдилища/институции- един съдия във ВКС, трима съдии в Апелативен съд София, двама съдии в състава на КАК на СК на ВСС, един съдия командирован в Либия. Един младши съдия е бил командирован в РС Варна. Трима съдии от РС Варна са командировани в

² Данните са за 2022г. и 2023г от анализ, достъпен на [reg_profiles_2023_upload.pdf \(ime.bg\)](#)

съда. Нови съдии не са встъпвали. Встъпили са четирима младши съдии. Един съдия е бил освободен от длъжност, а двама младши съдии са встъпили в РС Варна като районни съдии.

В резюме, през 2023г., щатът на съдиите в Окръжен съд – Варна се е запазил с предходната година. Бройката на действително заетите щатове към 31.12.2023 г. е била увеличена с един щат, спрямо 31.12.2022 г. Завишен е сериозно броят на командированите от Окръжен съд – Варна съдии. През годината са били командировани 3-ма съдии в Окръжен съд – Варна.

2.1.2. Съдебна администрация

Утвърдената щатната численост на съдебните служители в Окръжен съд – Варна през 2023 г. е бил 119.5 и без промени в щатната численост към края на годината. Заетите щатни длъжности в началото на годината са били 116.5, а вакантните са били 2 щатни бройки за длъжността „съдебен секретар“ и 1 щатна бройка за длъжността „административен секретар“.

В края на 2023г. заетата щатна численост е била 117.5 щатни бройки, като са останали вакантни 2 щатни бройки за длъжността „съдебен помощник“.

Съотношението на съдебни служители спрямо магистрати е 1:1.78, което е под средното за страната на окръжно ниво.

Съотношението съдебни служители от специализираната администрация спрямо магистрати през 2023 г. е 1:1.43, което сочи устойчивост спрямо 2022 г. Това съотношението е много под средното за окръжните съдилища в страната. Тази тенденция в годините е била традиционна за Окръжен съд – Варна и се дължала на усилията на ръководството да не залага на екстензивния подход за увеличаване кадровия капацитет на съда, а на повишаване на професионалните умения и квалификация на съдебните служители.

Съдебната администрация и нейната организация се ръководи от съдебен администратор, административен секретар, главен счетоводител. Разпределението на администрацията е следното:

Ръководни длъжности – 4 щ.бр.

Специализирана администрация – 95.5 щ.бр., от които

- съдебни помощници – 11, служител по сигурността на информацията – 0.5, завеждащ служба – 7 (той и съдебен секретар – 3, той и съдебен деловодител – 3, призовки той и информация – 1); съдебен секретар – 28, съдебен деловодител – 34, архивар – 2, призовкар – 13.

Обща администрация – 20 щ.бр., от които експертни длъжности – 5бр. системен администратор – 4 бр. и връзки с обществеността – 1бр.

- Обща администрация – 6: счетоводител – 2, човешки ресурси – 1, специалист събиране, обработка, анализ и архивиране на данни и координатор центъра по медиация – 1, управител сгради – 1, СОЗ регистратура КИ – 1;

- Технически длъжности – 9: шофьор – 1, призовкар-чистач – 7, работник поддържа сгради – 1;

Специализираната администрация – секретари и деловодители е разпределена по отделения - наказателно, гражданско и търговско.

Последните години се характеризират с голяма кадрова динамика, като се подмени почти 10 % от състава, с нови за институцията служители, а с цел оптимизация в екира са предприети и вътрешни размествания. През последната година бяха освободени 9 съдебни служители и са назначени 11 нови съдебни служители. Всички служители са активно ангажирани с повишаване на квалификацията си, като участват в организирани в Окръжен съд – Варна кратки обучения в малки групи за работа с ЕИСС и електронни документи, както и участваха в присъствени и дистанционни (онлайн) обучения, организирани от Национален институт на правосъдието.

2.2. Обобщени данни за правораздавателната дейност на Окръжен съд Варна

Постъпили, разгледани и свършени дела за периода 2021 – 2023 г.

Година	Постъпи- ли	Дела за разглежда- не	Свършени				
			Всичко	Със съдебен акт по същество	Прекратени	В 3 - месечен срок	%
2021	5450	6997	5694	4800	894	4200	74%
2022	5097	6400	5292	4447	845	4067	77%
2023	4992	6100	5108	4229	879	4114	81%

Анализът на данните сочи намаляване на постъпилите, разгледаните и свършени дела през 2023 г. спрямо 2022 г. и 2021 г. Намалението на постъпленията е било с около 2%, спрямо предходната година.

Постепенно намалява общия брой постъпили дела, а броят на свършените дела надвишава броя на постъпилите, каквато е трайната тенденция.

Срочност на правораздавателната дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2021 – 2023 г.

Година	Свършени				
	Всичко	Със съдебен акт по същество	Прекратени	В 3 -месечен срок	%
2021	5694	4800	894	4200	74%
2022	5292	4447	845	4067	77%
2023	5108	4229	879	4114	81%

Анализът на данните за тригодишен период трайна тенденция на висок дял на свършени с акт по същество дела от общия брой на свършените дела. Процентът на свършените в тримесечен срок дела бележи ръст спрямо предходните години.

Постановени в 1-месечен срок съдебни актове

Година	със съд.акт по същество	до 1 месец	над 1 месец	% на актовете в 1-мес. срок
2021	4800	4678	122	97%
2022	4447	4309	138	97%
2023	4229	4139	90	98%

Високият процент на решенията в едномесечен срок дела се запазва през годините и той е ясен показател за бързината на правораздаване в Окръжен съд – Варна.

Качеството на съдебните актове - потвърдени, изменени, отменени и върнати (включително и като %), за периода 2021 г. – 2023 г. е следното:

Година	Върнати от обжалване	Потвърдени	Потвърдени- върнати от обжалване	Отменени /ГО и ТО само индекс 3/	Отменени- върнатите от обжалване	Изменени- /ГО и ТО само индекс 5/	Процентно съотношение на изменените спрямо върнатите от обжалване	Недопуснати до касац. обжалване
2021	840	345	41%	236	28%	124	15%	101
2022	1132	538	48%	166	15%	107	9%	229
2023	1141	549	48%	156	14%	111	10%	209

Процентното съотношение на потвърдените решения спрямо върнатите от обжалване е останало непроменено. Забелязва се незначително намаление (с 1%) на процентното съотношение на отменените спрямо върнатите от обжалване съдебни актове в сравнение с 2022 г. и значително намаление (с 14 %) спрямо 2021 г. При процентното съотношение на изменените спрямо върнатите от обжалване актове се наблюдава незначителен ръст (с 1 %) спрямо 2022 г. и спад (с 5%) спрямо 2021 г.

Горните данни за резултати, съотнесени към сročността за изготвяне на актовете сочат, че казват, че от добрата сročност не е засегнала негативно качеството на съдебните актове.

Натовареност – по щат и действителна натовареност.

Таблицата показва двата показателя- спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела, за периода 2021 г. – 2023 г.

Година	Брой съдии по щат	Натовареност по щат		Отработени човекомесеци	Действителна натовареност	
		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършените дела		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършените дела
2021	68	8.57	6.98	647.5	10.81	8.79
2022	67	7.96	6.58	627.5	10.20	8.43
2023	67	7.59	6.35	575.6	10.60	8.87

Данните в горната таблица отчитат как би изглеждала натовареността на Окръжен съд – Варна, изчислена на база отработени

човекомесеци общо за съдиите. Този метод е използван единствено за онагледяване на тенденциите, спрямо предходен период. Регистрираното е незначително увеличение през 2023 г., спрямо 2022 г. и 2021 г., което се дължи на кадровата динамика, на фона на тенденцията за стабилност в постъпленията.

Натовареност на съдиите от Окръжен съд – Варна през 2023 г .

Натовареността, отчетена чрез модула „Натовареност“ на Единната информационна система на съдилищата показва разнообразни стойности, като натоварването на съдиите е от 75 до 155 / изчислено спрямо тези, които са работили през цялата година/ или средно коефициент 100, което е представлява нормална натовареност съгласно чл. 16 ал.1 от Правила за определяне натовареност на съдиите, приети от ВСС.

Данни за Центъра за медиация през 2023 г.

В Центъра за медиация по дела, висящи пред Окръжен съд – Варна за 2023 г. са подадени 43 нови заявления – 18 по граждански и 25 по търговски дела. В този период са продължили и 6 медиации по постъпили през 2022 г. заявления. Приключилите със споразумение са 19 % на база приключили медиации.

2.3. Материална и финансова обезпеченост

Материална обезпеченост

Съдът използва части от пететажна сграда, която се намира на пл. Независимост № 2 във Варна и се стопанисва от него. В нея се помещават също така Апелативен съд Варна/ пети етаж/, Апелативна прокуратура/ част от трети етаж/ и основния брой работещи в Окръжна прокуратура/ част от трети етаж/, както и ОЗ“Охрана“. Сградата е била предоставена през 1991г за нуждите на съда и е бивша обществена сграда. Ползваните от Окръжен съд помещения са на три етажа – първи, втори, четвърти и сутерена на сградата. Съдът разполага с общо четири съдебни зали, като една от тях е в сутерена. Обособена е и още една малка зала, за нуждите на НО, в която се използва най-вече за провеждане на разпити пред съдия и при необходимост и за открити съдебни заседания. Тя се намира също в сутерена. Всички зали са оборудвани с необходимата техника. В коридорите са осигурени места за чакащи пред залите, поставени са информационни табла за текущите

заседания, които се актуализират от секретарите в залите. Сградата не разполага с адвокатска стая, а и към момента не е възможно да се обособи, като възможностите за запознаване с дела е обособено място в коридора на четвърти етаж. Сградата разполага с подеменник за обслужване на лица с увреждания или трудноподвижни лица, тъй като асансьорът обслужва полуетажи, а до втори етаж няма асансьор.

Обичайно през годините се извършва поддръжка и ремонт на части от сградата, както и общите системи и части на сградата – отоплителна инсталация, пожароизвестителна система, покрив, асансьор, паркинг и достъп до сградата. Поради липса на утвърден бюджет на съдебната власт до края на месец август 2023 г., е затруднена работата и поради това са предприемани само най-неотложни ремонти, както и аварийен ремонт на покривната площ, предизвикан от ураганните ветрове в края на ноември 2023г. Всяка година се планират и извършват, степенувани по неотложност, текущи ремонти по кабинети и помещения в сградата, защото подобряване условията за работа на магистратите и съдебните служители е важна за осъществяване на дейността им в тази крайно недостатъчна площ. Осигурява се подмяна на амортизирани мебели, на осветление, на системи, свързани с противопожарната безопасност и евакуационните възможности в сутерена на сградата.

На пръв поглед изглежда, че сградата, която се поддържа в много добро състояние е приемлива за нормалното функциониране на всички институции, които се помещават в нея. Всъщност всички съдии, с изключение на председатели и заместник председатели са в кабинети по двама или трима, младшите съдии в кабинет за петима, а служителите са по четирима до шест в помещения, с разполагаема площ за всеки приблизително около 3 кв.метра. Фронт офисите са усвоени площи от коридори, подстълбищно пространство и нямат прозорци, без пряка светлина или свеж въздух, на няколко квадратни метра. Битовите условия са добри/ климатици, бюра, удобни столове и пр./, но липсата на площ е факторът, който създава усещане за пренаселеност и затруднява общуването на много хора на малко място.

Съдебните зали, макар и също добре оборудвани и със сравнително добри размери, са крайно недостатъчни. Това налага изготвяне на прецизни графици за разпределение на всяка една от залите, като всяко отделение

разполага с една зала, а Наказателно отделение и с допълнителната зала в подземие. Противно на очакванията за крайна необходимост, тя се използва като редовна съдебна зала, макар да липсва естествено осветление, прозорци, проветрение. Липсва дори и нужната височина на таваните, за да се чувстват съдиите и участниците в процеса спокойни. Въпреки това обаче тя е разрешение, което позволява да не се затруднява спазването на сроковете за насрочване на делата или дълги периоди между отлагането им. В сградата има още една зала, която се ползва от Апелативен съд, но е предоставена два дни от седмицата да се ползва от Наказателно отделение на Окръжния съд.

Финансова обезпеченост. Система за финансова обезпеченост и контрол.

Към 31.12.2023 г. утвърдената бюджетна сметка на Окръжен съд Варна е в размер на 12 499 211 лева, като реално разходваните средства са 12 178 895 лева. Процентното съотношение на отделните елементи на разходната част на бюджета към всички разходи е както следва:

✓ Заплати и възнаграждения за персонала	71.02 %
✓ Др. възнаграждения и плащания за персонала	8.99 %
✓ Осигурителни вноски	15.05 %
✓ Издръжка, платени данъци и такси	3.12 %
✓ Капиталови разходи	<u>1.82 %</u>
100,00 %	

Отчетените приходи през 2023 г. възлизат на 2 528 542 лв., което е с 912 390 лв. по-малко от отчетените приходи през предходната година. През 2023 г. новообразуваните дела са с 203 по-малко от предходната година, което е спад с 3,92 %, а отчетените приходи са намалели с 26,52 %.

Приходите от такси са определящи за формирането на общия обем на приходите. През 2023 г. отчетените приходи от съдебни такси са в размер на 2 374 733 лв. и те представляват 93,92 % от всички приходи.

Приходите от събраните глоби са в размер на 80 438 лв., което е 3,18 % от всички приходи и също бележат спад спрямо предходната година с 26,22 %.

Всяка година бюджетът се планира внимателно и се разходва целево за рационалните потребности на съдебната институция, като бяха изпълнени в срок планираните дейности, без риск от преразход и дефицит на средства.

В Окръжен съд – Варна се прилага системата на двоен подпис, като със заповед на административния ръководител са определени лицата, компетентни да поставят първи и втори подпис. Има разработени правила за достъп до активи и информация, които периодично се актуализират, като се следи за промяна в нормативната уредба в съответната сфера. Осъществяването на предварителен контрол за законосъобразност, като превантивна контролна дейност, е закрепено във вътрешни правила. В съда са утвърдени политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажменти и сключени договори, които имат нужда от актуализация. Създадена е организация за предотвратяване на измами и нередности. Трябва да бъдат разработени политики и процедури за последващи оценки на изпълнението. Разработени са процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции. Утвърдени са политики и процедури за управление на човешките ресурси. Налице са политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика. Приети са процедури за разрешаване, одобряване и оторизиране.

2.4. Техническа обезпеченост и информационно осигуряване. Утвърждаване стандарти на електронното правосъдие

С компютърна техника са оборудвани всички работни места- 180 работни станции и 9 сървъра. Има компютърни конфигурации, които не са свързани с интернет, поради съображения за сигурност и специални изисквания/напр.РКИ/. Текущо оборудване е следното – освен станциите и сървърите има UPS устройства- 105 бр., принтери- 50, ултифункционални устройства 13 бр. През 2023г.са подменени – компютри- 50 бр., сървъри 2бр., скенери 2 бр. За смяна са още 40 бр. компютри и се очаква през 2024 г.да се подменят.

Към края на 2023 г. всички работни места на съдиите в съда са оборудвани с необходимия хардуер за използването на "Система за конвертиране на реч в текст", разработена от ВСС. Съдиите и служителите на

съда взеха активно участие в обучението на алгоритъма за разпознаването на реч в платформата, разработена от ВСС – „Система за конвертиране на реч в текст“, като подготвиха звукови файлове на правни текстове.

Новите работни станции дават възможност на съдиите да участват в обучения и срещи и чрез видеоконферентна връзка. След възлагане на обществена поръчка през 2023г.са закупени- мрежов комутатор, 50 нови компютърни конфигурации, 2 бр. сървъри, 2 бр. скенери, 4 бр. Мултифункционални таблетни компютри. Окръжен съд Варна е пионер в използването на мултифункционалните таблетни компютри от съдебния състав по време на съдебно заседание. Съставът има възможност да използва документите от електронната папка на делото по време на съдебното заседание чрез тъч дисплея на съдийската банка. Предстои разработването на web базирана платформа за интеграция и добавяне на нови функции.

В нашия съд е въведена Единна информационна система на съдилищата (ЕИСС) на 01.07.2020, която се използва без прекъсване от тази дата, а делата се разпределят чрез модула за случайно разпределение на делата. При необходимост от преразпределение на дела, образувани преди тази дата, се използва ЦСРД.

Съдът има интернет сайт, на който се публикуват важни документи за работата на съда и които улесняват гражданите до достъп до правосъдие. Създаден е също така и вътрешен сайт, който се поддържа ежедневно. В публичния сайт са достъпни актуални новини по съдебни дела, събития; насрочени дела по съдебни зали; постановени съдебни актове и др. Статистиката за посещенията за последната година на сайтовете е следната - vos.bg – 15 000 потребители са отворили 62 684 страници; varna-os.justice.bg – 5 136 потребители са отворили 122 518 страници.

Във вътрешния сайт на съда се публикуват нормативни актове, правилници инструкции, вътрешни правила, актуални новини, съобщения за свикване на събрания, други важни за съда или конкретно отделение събития. Всички съдии и служители разполагат със служебна поща, на която се изпраща различна служебна информация, фишове за месечно възнаграждение, други документи. Използваният правно-информационен

програмен продукт е Апис, с модули Право, Практика, Процедури, Време, Финанси, Европейско право и Апис регистър плюс

При увеличен брой електронни документи подписани с КЕП, в локалната мрежа на съда и липсата на единна точка за проверка, от системните администратори на съда е създаден WEB базиран сървър за проверка на валидността на подписите. Системата предлага възможност за изготвяне на кратък и пълен доклад за валидността на подписите на документи.

В съда са въведени и използвани добрите практики в областта на мрежовата сигурност. Само за 2023 г. са били регистрирани над 200 опита проникване, предотвратени 1958 вирусни заплахи (51 вида), от които по-голямата част 1249 чрез браузъра.

Въведено е също приложение за електронно разпределение на откритите заседания по зали и информационни табла, като по този начин се управлява в реално време заетостта на съдебните зали. Това позволи оптимално използване на малкия брой зали, за да се осигури както разглеждането на всички насрочени дела, така и провеждането на различни събития- общи събрания на съда, други служебни срещи, които изискват по-голяма зала, различни събития. Тази платформа има и функция за статистика, която дава информация за запълняемостта на залите, брой проведени съдебни заседания- по отделения и по съдии, относително време, което отнема едно заседание и др. Тази статистика е важна от гледна точка на вземането на решения свързани с натовареността на залите и тяхното разпределение. Същевременно с нова функционалност в платформата, се визуализират съобщения на обобщаващото табло, които да подпомагат гражданите при посещенията им в сградата на съда. Действително, в ЕИСС има модул за насрочване на дела по съдебни зали, който се използва и е важен, тъй като чрез него се визуализират заседанията на всеки съдия в работния му календар, но той няма посочените възможности и интерактивност.

Сървърът за видеоконферентни връзки на Окръжен съд – Варна продължава да е предпочитаната платформа, като се използва и от други съдилища в страната. За последната година са проведени 36 видеоконферентни връзки, предимно по наказателни дела (15 бр.), като

продължава тенденцията за увеличение на видеоконферентните връзки в Търговско отделение при отдалечено явяване на процесуални представители по въззивни граждански дела (13 бр.).

Използва се активно ИС „РОСТО“ за генериране на удостоверения за актуално състояние на фирмите подлежащи на пререгистрация в Агенция по вписванията, на основание § 25, ал. 2 от ПЗР на ЗЮЛНЦ. Използва се все по-широко от деловодители и секретари на системата за Сигурно електронно връчване (ССЕВ), за изпращане на съдебни книжа към страни по дела, както и от общата администрация. Добра тенденция е получаване на все повече документи в Окръжен съд – Варна, през ССЕВ от юридически лица, физически лица и адвокати.

Непрекъснато, с цел отстраняването на неточности, дефекти и несъответствия в ЕИСС се докладват в предоставената от Разработчика среда IS ProjectSpace, чрез съдействието на системните администратори, които професионално идентифицират и описват несъответствия и пропуски, както и дават предложения за усъвършенстване на системата.

Двама членове на работната група, създадена в изпълнение на решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 26/22.10.2020 г. от Окръжен съд – Варна, съдия М.Терзийска и инж Т.К участваха в изготвянето на заявки за промяна и създаване на нови функционалности в ЕИСС, като например: „Номенклатура на процесуални действия на съда по ГД, ТД и ФД“, „Актуализиране на Индексите за резултатите от инстанционната проверка на съдебните актове“, „Актуализиране на формите за статистически отчети на съдилищата“, „Доработка на оперативни предефинирани справки, оперативни нерегламентирани справки и други екранни справки.“ и др. Наред с използването на ЕИСС продължава, макар и по-рядко, да се използва САС „Съдебно деловодство“, която също се поддържа и актуализира, най-вече поради свързаността с Единен портал за електронно правосъдие. В тази връзка бяха актуализирани и комуникационните приложения, които извършват обмен на данни с външни системи.

Продължи използването на уеб базираната система за управление на документооборота и дневници за кореспонденция, предоставяща възможност за рекурсивно проследяване на връзките между входящи и изходящи документи. В нея се съхранява и електронно копие на хартиените документи.

Използваните електронни услуги са предоставяни от:

- Национална агенция за приходите за получаване на информация по чл. 47, ал. 3 от Граждански процесуален кодекс. Получава се информация за актуално състояние на трудовите договори съобразно подадените уведомления в НАП, съгласно чл. 62 и чл. 123 от Кодекса на труда и справка за осигуряването.

- Министерство на правосъдието за заявяване и изготвяне на електронни справки за съдимост. През 2023г. бяха изготвени над 80 броя справки по дела.

- Министерство на правосъдието за издаване на Електронно свидетелство за съдимост.

- Министерство на правосъдието за въвеждане на данни в Информационната система за управление на ресурсите (ИСУР) за наличната техника в Окръжен съд – Варна.

- Министерство на регионалното развитие и благоустройство за извършване на справки по дела от Национална база данни „Население“.

- Нотариална камара на Република България за извършване на справки в електронен регистър „Единство 2“.

- Прокуратурата на Република България за извършване на справки в Единната информационна системата за противодействие на престъпността (ЕИСПП) по наказателните дела.

- Европейската комисия за машинен превод (eTranslation) на текстове и документи. От всички 24 официални езика на ЕС бяха използвани – немски, английски, гръцки, словашки, испански, румънски, нидерландски и др. Преведени бяха над 90 документа чрез eTranslation.

- Агенция по вписванията за изготвяне на справки от Търговски регистър, регистър на ЮЛНЦ и Имотен регистър от Единния портал за заявяване на електронни административни услуги.

Електронен трансфер на данни за съдебни дела от ЕИСС- основно и по-малко от САС „Съдебно деловодство“ и ЕИСС се извършва към :

- Единен портал за електронно правосъдие (ЕПЕП);
- Сайта на Окръжен съд – Варна;
- Централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебни актове (ЦУБИПСА);

- Информационна система за производства по несъстоятелност (ИСПН);

- Единната информационна системата за противодействие на престъпността (ЕИСПП) по наказателните дела.;

- Електронния публичен регистър на отводите (ЕПРО).

Посредством изградена интеграция в ЕИСС с Единната електронна система за правна помощ /ЕЕСПП/, се изготвят писма с искане за правна помощ, които се изпращат към ЕЕСПП. Чрез автоматичния електронен трансфер на данни автоматично по делото се получава информация за определения от Адвокатска колегия – Варна, служебен защитник или особен представител, както и изготвеното уведомително писмо.

В Окръжен съд Варна от над 20 години се попълва електронна папка по делата. При ЕИСС продължава тази практика - сканиране на всички постъпващи документи в съда. Адвокати, вещи лица, синдици и страните по делата, се възползват от услугата за получаване на информацията по делата на електронен носител, което значително намалява използването на хартия и ресурса на печатащата техника.

В съда е създадена електронната система за изпращане на заявки за консумативи, компютърни и други проблеми, която е достъпна чрез вътрешния сайт. Така например само за последната година са обслужени 942 заявки, които са отделени в различни категории- най много са тези по използването и несъответствия в ЕИСС, за консумативи, принтери, касаещи сграден фонд, хардуер или софтуер.

2.5. Районни съдилища

2.5.1 Районен съд Варна

В съда към края на 2023г правораздават 56 съдии, като са заети всички щатни бройки, функционират 53 съдебни състава – 19 наказателни и 34 граждански. Неразкриването на състави, съответни на броя съдии се дължи на командироване на съдии в Окръжен съд Варна, в Административен съд Варна, Бургас и Търговище или отсъствие поради други причини. Щатът за държавните съдебни изпълнители е 9 щатни бройки, а съдиите по вписванията – 13 щатни бройки. Съдебните служители са 171.5. Съотношението на съдебни служители спрямо магистрати е 3.01;

съотношението между броя на служителите и тези на магистрати, държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията е 2.17. Съдът се ръководи от председател и трима заместник председатели.

Правораздавателна дейност

Постъпили дела: През 2023г. в Районен съд – Варна са образувани общо 22 394 дела, от които 5 547 наказателни дела и 16 847 граждански дела. За сравнение: през 2022г. общо дела та са били 22 445, от които 5 342 наказателни и 17 103 граждански дела.

Делата за разглеждане: През 2023г. в Районен съд – Варна са разгледани 26 584 дела, от които 6 564 наказателни дела и 20 020 граждански дела. За сравнение през 2022г делата са били общо 26 615, от които 6 309 наказателни и 20 306 граждански

Свършени дела и срочност на правораздавателната дейност. През 2023г. свършените в Районен съд – Варна дела са 22 174, от които 5 564 наказателни и 16 610 граждански. За сравнение през 2022г. общо свършените дела са били 22 425, от които 5 292 и 17 133 граждански дела. В в 3-месечен срок са 18 505 броя, което представлява 83% от всички свършени дела.

Качеството на съдебните актове е високо, видно от следната статистика- 63.15% са изцяло потвърдени; изцяло отменените (в това число обезсилени или прогласени за нищожни) са 21.17%,

Средната натовареност по щат (при 57 щатни бройки) на съдиите в РС-Варна е 32.74 броя постъпили дела на месеца, 38.87 броя дела за разглеждане на месец и 32.42 броя свършени дела и съобразно статистиката на ВСС е средната за страната за РС.

2.5.2 Районен съд Девня

В съда работят четирима съдии, като двама разглеждат граждански дела и двама- наказателни дела; един държавен съдебен изпълнител и един съдия по вписванията. Работят и 15 съдебни служители, като съотношението е 1:3,71 съдии спрямо служители.

Правораздавателна дейност

През 2023 г. са били разгледани общо 2 049 бр. дела, от тях граждански дела разгледани 1 505 бр., а новопостъпили са 1 332 бр. При гражданските дела се наблюдава намаление на броя на постъпилите с 3 % в сравнение с 2022 г. и с 18 % в спрямо с 2021 г. Наказателни дела –

разгледани през 2023 г. са 544 бр., от които новопостъпили са 453 бр. Наказателните дела съставят 27 % от общо разгледаните през 2023 г. При наказателните дела се наблюдава увеличение на броя на постъпилите наказателни дела с 10% в сравнение с 2022 г. и с 14 % спрямо 2021 г.

Срочност на правораздавателната дейност – от общо 2049 бр. дела, за 2023 г., приключени са 1 672 бр., от тях в 3 - месечен срок 1 396 бр. или 84 %, като за 2022 г. резултата е 84%, а за 2021 г. 87%.

Качество. През 2023г от върнати 50 бр. граждански дела броят на потвърдените актове е 15 бр. /47 %/, отменени 9 бр. /28 %/, изменени 8 бр. /25 %. От върнати 118 бр. наказателни дела броят на потвърдените актове е 47 %, отменени 52 % и изменени 1 бр. 1 %. Тук е нужно уточнението, че основно отменените актове по наказателни дела са на такива по от административен характер /50 бр./, разгледани като касационна инстанция от Адм С Варна.

Натовареността по щат за Районен съд - Девня през 2023 г. е следната- на база дела за разглеждане: 45, 53 бр. дела (за сравнение през 2022 г. 42,46 бр., а спрямо свършени дела е 37, 16 бр. дела (за сравнение през 2022 г. 36,96 бр.)или средна натовареност за страната.

2.5.3 Районен съд Провадия

Щатните бройки за съдии са 5бр., от които към края на годината две са незаети и обявени на конкурс/проведен през м. март2024г./.. Условно са обособени две отделения, но някои от съдиите имат различна натовареност за граждански и наказателни дела, с оглед динамиката в кадровия състав . В съда има един ДСИ и един съдия по вписванията, както и 17 съдебни служители.

Правораздавателна дейност

Общо постъпилите дела в Районен съд - Провадия през 2023г са 1961 бр., от които граждански дела са 1481 бр., а наказателни дела 480 бр. Отбелязва се намаление спрямо 2022г. в броя на постъпилите граждански дела с 206 броя и с 54 броя при наказателните дела. Общият брой на свършените дела за 2023 г. е 2017 бр., от които 1515 броя са гражданските и 502 броя наказателни дела. Спрямо 2022г. това е със 76 броя по-малко при гражданските дела и с 10 броя по-малко при наказателни дела.

Качество на съдебните актове. Граждански дела- отменени са 25% потвърдени 47% и изменени 27 %. Наказателни дела- отменени- 30%потвърдени- 51% изменени -19%

Средната натовареност по щат за периода спрямо свършените дела е намалена поради намаления общ брой постъпили дела и е, както следва: - средно месечно свършени дела от един съдия по щат е 33,62 бр.дела Средно месечната действителна натовареност на един съдия спрямо свършени дела, поради незаетите 2 (две) щатни бройки за съдии е 41.16 бр.дела

Проблеми със сграден фонд на Районен съд – Провадия. Той се помещава в сграда, строена през 1968г., в която се помещават: ТО- Провадия при РП Варна, Служба по вписванията и Държавен съдебен изпълнител. Изчерпваният капацитет на сградния фонд и невъзможност за обособяване в сградата на помещение за провеждане на медиационни срещи, в изпълнение на законодателните промени в ГПК и Закона за медиацията, налага търсене на алтернатива за осигуряване на такова извън сградата на съда. Пред ВСС за решаване беше отново и въпросът със сградния фонд на РС Провадия като е обсъждана сграда в гр. Провадия на ул. Патриарх Евтимий № 1. С решение по протокол №21/27.07.2023г. на КУС към ВСС е възложено извършване на пазарно проучване за изпълнение на услуга с предмет - определяне на индикативна стойност за проектиране и изпълнение на основен ремонт, укрепване и преустройство на сградата и определяне на индикативна стойност на премахване на съществуваща сграда, проектиране и изграждане на нова. В изпълнение на горното, последващо са вземани решения по протоколи № 22/17.08.2023г., № 27/11.10.2023г., № 32/15.11.2023г. на КУС. Предстои разрешаването на този въпрос.

В районните съдилища през последните години имаше сериозна динамика на съдийския състав, което беше довело и до разлики и то значителни в натовареността на съдиите. Според данните от последните доклади на трите съдилища, разликите в натовареността, преценени на база броя свършени дела за разглеждане на съдия на месец/действителна натовареност/ се изравняват и дават възможности навсякъде за нормализиране на съдопроизводствените процеси, сроковете за разглеждане на делата и изравняването на съдийското натоварване.

3. Набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното постигане

Направеният анализ в т. II, който съдържа данни за състоянието на съда и неговите постижения очертават основните цели. Те са свързани с поддържане на качеството на правораздавателна дейност, бързина на съдопроизводствените действия, детско правосъдие и специализирани състави, поддържане на ефективност и прозрачност на правораздавателната дейност, добра кадрова политика и политика по отношение на служебната администрация, използване на информационни технологии, комуникационна стратегия за повишаване на доверието към съда и съдебната система като цяло. Тези цели очертават и насоките в които трябва да се работи:

- продължаване на постигнатите до момента добри стандарти в правораздавателната работа и търсене на възможности за подобряването ѝ;
- аналитична дейност и обобщаване на съдебна практика;
- да продължи специализацията на съдиите в областта на детското правосъдие;
- поддържане на създадената добра работна среда;
- предизвикателствата свързани с промените в Закона за медиация, насочването към медиация и логистичните проблеми, които предстоят;
- въпросите на съдебната администрация – кадрова политика, повишаване на квалификацията, унифициране на добри практики, регулиране на натовареността на служителите;
- ефективно използване на информационни технологии;
- конкретни стъпки за осъществяване на ефективна комуникационна политика като важна част от подобряване на репутацията и укрепване на легитимността на съда.

Горните насоки се основават и на основните принципи на публичната организация, ориентирана към съвършенство- подход, ориентиран към резултати, фокус върху гражданите/или потребителите/, лидерство и постоянство в целите, управление чрез процеси и факти, възможности за развитие ни участие на хората, непрекъснато обучение и усъвършенстване, развитие на партньорства и социална отговорност.³

³ Според инструмента CAF JUSTICE BG 2018, Наръчник, достъпен на [Integrirano-posobie1.pdf](https://integrirano-posobie1.pdf) (pods-bg.org)

3.1. Правораздавателна дейност. Качество и бързина на съдопроизводствените процеси. Аналитична дейност .

Съдиите, които правораздават в Окръжен съд Варна, са компетентни юристи със специализация в съответната област. Те продължават непрекъснато своето образование чрез обучения и доказват това в ежедневната си дейност. Те трябва да бъдат насърчавани да повишават квалификацията си, както чрез продължаващите специализирани обучения, така и чрез текущи анализи на съдебната практика на съдебния район. Поради специализацията на съдиите по материи, задължението, съгласно чл. 185 ал.3 т.8 от ЗСВ за анализиране и обобщаване на съдебната практика на окръжния съд и районните съдилища в неговия район се осъществява най-ефикасно по отделения. Смятам че досегашната практика на съда е доказала полезността на тази професионална дейност на съдиите, като това изисква сериозна подготовка и ангажиране на съдиите и съдебни помощници. Необходимо е да се следи текущата съдебна практика по всички дела, върнати от инстанционен контрол, като не трябва това да се ограничава само до дела с отменени актове, а така също и такива с потвърдени или изменени актове, да се обобщават по теми и да се подготвят нарочни доклади по тях. С периодичност, преценена за нуждите на всяко отделение могат да се провеждат и общи събрания по избрани значими и актуални теми. Съдиите, които чрез различни форми на обучения получават квалификация по отделни правни теми, които ги интересуват, имат възможност да споделят своите знания именно на тези събрания за анализиране на практиката. От години съдии от нашия съд участват в Националната съдебна мрежа по наказателни дела и в Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела. Те със значителния си опит и експертност неведнъж са подпомагали съдиите от съдебния район, а този пример е показателен и за квалификацията им, и за тази в областта на европейското право. Трябва да се обмисли възможност и за участие на преподаватели и форма на партньорство с Юридическия факултет на Варненски свободен университет "Черноризец Храбър" и така тези анализи и обобщения ще имат сериозна практическа и теоретична стойност. Свикнахме последните години правната литература и съдебна практика да е широко достъпна за всеки, който има Интернет и компютър пред себе си, а

пандемичните години ни отдалечиха от директното общуване. Споделянето, идентифицирането и обсъждането на професионални въпроси между колеги на подобни местни форуми / но не и онлайн / е ценно за съдиите. Те ще дадат повод да правят предложения за бъдещи обучения на НИП, защото анализът на текуща практика или на нови въпроси ще установи и конкретните нужди от надграждане на знания или актуални теми.

В Окръжен съд Варна от години се отчитат изключително добри резултати по отношение на бързината на приключване на делата- както по показател от образуване до приключване с краен съдебен акт, така и при изготвяне на съдените актове. Един от утвърдените стандарти за резултатност на съдебната система е продължителността на производството или време, необходимо за приключване на едно дело. Този показател се преценява наред с оценката за качеството на процедурата за разглеждане на делото. За Окръжен съд кратките срокове за приключване на едно дело е стандарт, като са изключения са дела, по които съдебните актове са изготвени извън инструктивния срок. Делата, по които процесите продължават дълго във времето също не са значим процент спрямо общия брой дела и по-скоро причините са обективни, или такива, които докладчиците полагат усилия да преодолеят. Смятам, че съдиите не се нуждаят от административни мерки за непрекъснат мониторинг за дейността им. Вярно е обаче, че е необходимо да се наблюдават непрекъснато сроковете за изготвяне на съдебните актове и макар и просрочията в съда да са изключение, подобен мониторинг е необходим и при необходимост трябва да се търсят причините за неспазване на сроковете и те да се отстраняват.

Показателят за сроковете за приключване на делата трябва да се поддържа на същото или по-високо ниво, като за целта е необходимо да се анализират периодично повтарящите се причини за отлагане на делата. При нередовното призоваване на страни се полагат усилия от съдиите и служителите и те се отстраняват своевременно, при отлагане по други причини там където е възможно се прилагат дисциплиниращи процесуални мерки за страните. Съществен проблем е изготвянето на експертизи в разумни срокове. Липсват или са недостатъчни специалистите в различни области. Така понякога се възлагат експертизи на вещи лица, които са претоварени с много дела и не успяват да приключат възложената експертиза навреме. В последните години

все повече се използват възможностите за видеоконферентно изслушване на вещите лица, но този подход не решава докрай въпроса с недостатъчния брой специалисти. Все още може да се търсят възможности за специалисти, дори и извън списъка на вещите лица, особено когато става въпрос за редки специалности и да се търси съдействието на висшите учебни заведения за осигуряване на такива специалисти.

3.2. Детско правосъдие. Специализирани състави по граждански и наказателни дела.

От м. октомври 2015г. в Окръжния съд са създадени специализирани състави – в Гражданско отделение въззивни дела, а в наказателно отделение първа и въззивна инстанция за разглеждане на дела с участници – деца. В наказателно отделение делата, по които подсъдими са непълнолетни лица или пострадали са деца / до 18 години/ се разпределят на случаен принцип между няколко съдии от отделението, като техния брой варира, според движението на съдии/ напускане, командировка/, а към 2024г. те са седем. В гражданско отделение съдиите са шест и разглеждат определени категории въззивни граждански дела, по които участват деца. Делата се разпределят при частично стесняване на принципа на случайно разпределение по смисъла на чл. 9 от ЗСВ. Тази практика в съда започна през 2015г. в рамките на участие на ОС-Варна в проект на МП „Укрепване на правния и институционален капацитет на съдебната система в сферата на младежкото правосъдие“, като крайната цел беше създаване на специализирани съдебни състави, подготвени за работа с деца, участници в съдебни процеси. Наред с това, беше изградена и помещение за специализирано изслушване на деца, т.нар. „Синя стая“, която се стопанисва от Окръжния съд, но се използва от всички заинтересовани институции в града- Районен съд Варна, при нужда другите две районни съдилища извън Варна или ОД МВР.

Смятам, че тази добра практика следва да продължи и ще обоснова нуждата от това.

За сега, преценено спрямо постъпленията на делата, броят на съдиите, които разглеждат тези видове дела е достатъчен, но е възможно и да се разшири, при желание от тяхна страна, ангажираност и професионален

интерес към тази проблематика.. Актуалното разпределение на делата в двете отделения по т.нар. Детско правосъдие са следните:

В Гражданско отделение шестима съдии разглеждат въззивни граждански дела – всички дела по СК, в които участват деца, дела за родителски права, режим на лични отношения, издръжки, дела по чл. 127 А от СК/ разрешение за пътуване/, по Закона за защита от домашно насилие/когато молбата е от дете или защита на дете/, по Закона за закрила на детето.

В Наказателно отделение делата се разглеждат от седем съдии, когато по тях има пострадали деца. Преди 2024г. те се разглеждаха от четирима съдии от НО, които разглеждаха и дела, по които подсъдимите са непълнолетни. Промяна се наложи след влизане в сила на изменението на НПК /ДВ бр. 48/2023г./, с което се въведе изискване съдиите да притежават специална подготовка в правата на детето или да имат ефективен достъп до специализирано обучение. Доколкото такива ресурси на НИП са достъпни за всеки съдия, делата с подсъдими непълнолетни вече се разглеждат от всички съдии в отделението. Не така стои въпрос с делата, по които пострадали са деца. Участието на деца жертви и свидетели в наказателното производство е от решаващо значение за ефективно и качествено наказателно правосъдие, но от друга страна тези деца са особено уязвими и се нуждаят от специална закрила, помощ и подкрепа, за да се предотвратят по-нататъшни трудности и травми за тях, в работата по делата да се влага стремеж към предотвратяване на виктимизацията и оказване на помощ и защита на жертвите и свидетелите, там където е нужна. За да се отстрани опасността от дискриминацията на тези участници в процеса, се изисква грижливо отношение по делата. Затова и организацията, която почти десет години съществува в Окръжния съд, напълно удовлетворява тези принципи. Съдиите, които са преминали специална подготовка по тези въпроси, изцяло съобразяват както действащото законодателство, а така и още преди транспонирането през 2017г. на Директива 2012/29 на ЕП и Съвета относно правата на пострадалите.

Разпределението на делата в Гражданско отделение беше известно време на вниманието на съдиите, тъй като се получаваше неравномерно натоварване на съдиите, които се са ангажирани с тази категория дела, но след общи събрания на отделението и усилията на заместник- председателя

беше преодоляна до голяма степен неравномерността измежду съдиите в ГО. Тя обаче трябва да се следи, за да не се стигне отново до дисбаланс. Делата от тази категория не са свързани толкова с правна сложност, а са нелеки от фактическа страна, с много специфики при разглеждането им- от начин на изслушване на децата до преценка, която е свързана с водещ критерий за интересите на детето. Наложителни са организиране и участие в семинари, които да засягат психологическите аспекти при провеждане на изслушването, относно синдрома на родителското отчуждение, други психологически аспекти, за което следва да се търси съдействието на НИП.

Изграденото специализирано помещение за щадящо изслушване на деца се поддържа и технически обезпечава от Окръжен съд – Варна, но се използва от всички заинтересовани институции. Създаден е он-лайн календар, до който имат достъп всички заинтересовани, за да отразяват заетостта на помещението, а той и изпълнява функцията на своеобразен регистър на проведените изслушвания. Тези процедури са свързани с доста формалности и предварителна подготовка, като помещението се намира извън сградата на съда. Затова въпреки необходимата логистика, която отнема време, съдиите не бива да се отклоняват от приетите норми, а помещението да се използва във всички случаи когато се разпитва/изслушва дете, тъй като неговият най-добър интерес е водещ.

Законът за медиация и последните му промени, предвиждат възможност за насочване към медиация в много от случаите, които се отнасят до спорове за родителски права, издръжки, лични отношения с детето и др. Времето ще покаже каква част от тези спорове ще се решат със средствата на медиацията, още повече че за тази процедура, в която участник е дете, не се предвижда специална подготовка, какъвто е подходът при разглежданите от съда гражданските дела.

Детското правосъдие и разпределението на дела измежду специализирани състави е едно от големите постижения на съда, което продължава вече десета година и организацията на работа в тази посока следва да продължи и да се надгради. Младшите съдии, които постъпват всяка година в съда, преминават обучение в НИП, което включва също и тези специализирани теми. Независимо от това, сред тях трябва да се насърчава продължаващото обучение по детско правосъдие и в двете материи, като при

желание да се включат в специализираните състави след назначението им като районни съдии, както и да се създаде интерес и съпричастност по темата. Отделянето на специално внимание към категорията „деца“ в наказателните и граждански процеси е част от преценката за наличие на висок стандарт в правораздаването, което е и утвърдена европейска инициатива.

3.3. Добра работна атмосфера. Общи събрания и съдийско самоуправление

Едно от големите постижения в нашия съд е добрата професионална среда в съда. Тя е постигната както по отделения, така и за целия съд, а и между служители и съдии. Излишно е да се мотивира специално нуждата от комфорт на работната среда- тя дава както основа за добрите резултати на съда, така и усещане за личен ангажимент за постигане на общите за съда цели. От години провеждането на общи събрания за обсъждане на различни по естеството си въпроси са обичайни. Те се провеждат не само от съдиите, но и общи за съдиите и служителите, или само за служителите. Традиционни са вече годишните събрания на съда ни за представяне на годишния доклад. В съда има създадени и се прилагат Вътрешни правила за провеждане на общи събрания, на всички съдии, така и по отделения, доколкото професионалните и организационни въпроси много често касаят само едно отделение. Тези събрания предлагат при необходимост и Вътрешни правила по различни, най- често организационни въпроси, както и свързани с разпределението на дела, формиране на групи за разпределение след преценка на постъпленията за годината, разпределение на дела по дежурства, бързи производства, вътрешна организация в отделенията и др. След вземане на решение от събранието се предлагат за утвърждаване на Председателя. Тук само маркирам тези факти като постигната вече цел за осъществявящо се ефективно съдийско самоуправление, което трябва да продължи да се развива в тази посока. Традиционно добри са взаимоотношенията на съдии със служители, като обичайно съдиите работят в добре сработен екип от деловодител и секретар.

3.4. Съдебни центрове по медиация. Предизвикателства.

На 01.07.2024 г. влизат в сила промени в Гражданския процесуален кодекс и в Закона за медиацията, които уреждат задължителната и факултативна съдебна медиация. Към настоящия момент Окръжен съд – Варна все още не е подготвен да подsigури подобаваща материална и кадрова обезпеченост, за да гарантира безпроблемното прилагане на законовите норми.

Поради проблеми със сградния фонд в сградата на Съдебната палата не може да се обособи помещение за център по медиация. След съвместните усилия на ръководството на Окръжен съд – Варна и Районен съд – Варна бе осигурена сграда, разполагаща с работни помещения за център за медиация към Окръжен съд – Варна и към Районен съд – Варна. За ремонт на сградата са необходими средства в сериозен размер (над 1 800 000 лева).

За Окръжен съд – Варна остава предизвикателството по техническото и кадровото обезпечаване на центъра по медиация, в следните насоки. Разпоредбите на Закона за медиацията са предвидили списъците на медиаторите да се водят при окръжните съдилища (чл. 20, ал. 2 от ЗМ), които следва да осъществят подбора, вписването и заличаването от списъците. С решение по протокол № 14/26.03.2024 г., т. 32, на Съдийската колегия, изпълняваща функции на Висш съдебен съвет е открита процедура по извършване на подбор на 15 съдебни медиатори за съдебен център по медиация в Окръжен съд – Варна. Този брой медиатори е крайно недостатъчен да обезпечи работата в съдебните центрове по медиация при Окръжен съд – Варна, Районен съд – Варна, Районен съд – Девня и Районен съд – Провадия. Затова при възникване на необходимост ще предлагам на ВСС, съобразно Закона за медиация, да предприема необходимите мерки по откриване на необходимите процедури за подбор на нужния брой медиатори (вероятно ще са необходими 50 броя съдебни медиатори, които да съумяват своевременно да провеждат необходимите медиационни срещи със страните по делата).

За да се обезпечи работата на центъра по медиация в Окръжен съд – Варна, председателят му трябва да създаде стройна организация на труда на съдебни служители на различни длъжности (координатор на центъра по медиация, деловодители/секретари, системни администратори, работник поддръжка, чистачи и други), за да могат те да изпълняват пълноценно

трудовете си функции в сградата на Окръжен съд – Варна, като умело ги съчетават с тези в центъра по медиация.

Тъй като се очаква да се повиши броя на делата, решавани чрез медиация трябва да се създаде програмно средство, с което да се онагледява заетост на залата/залите използвани за медиация между страните. В момента се използва Google Calendar в който въвеждат данни РС Варна и ОС Варна. По подобие на вече използвания календар за заетост на залите, създаден от един от системните администратори - Р.П., би могъл да се модифицира сега съществуващи за нуждите на медиационните срещи. Чрез него да има възможност за визуализация на заетостта на всички зали и запазване на дата и час за медиация; данни за медиатора и страните; да е възможно да се извлича статистика за броя на проведените медиации, тяхната продължителност във времето, брой участия на медиатори за избран период и др. Това освен удобство за ползвателите, ще дава и актуална информация за медиационните процедури и потребностите на съдебния район от обезпечаване на сгради и техника.

3.5. Съдебни служители. Кадрови подбор и развитие на кадрите. Натовареност. Унифициране на добри практики. Стажове на ученици и студенти по специалност "съдебна администрация"

Правилата за кариерното развитие на съдиите са определени в Закона за съдебната власт и в този процес административният ръководител няма функции. При служителите обаче не е така и това е една от големите теми, които трябва да са на вниманието на ръководството на съда.

Управленският екип на съда успешно изпълнява заложените цели в концепцията на Председателя на съда от 2019г. за развитието и подбора на кадрите. Това са следните основни моменти застъпени в концепцията и прилагани досега⁴ - очертаването на профил въз основа на характеристиките на основните длъжности в съдебната администрация и базисните знания, които трябва да се притежават; прозрачни условия за избор, които ще мотивират повече кандидати да участват в обявените конкурси; правила, гарантиращи професионално развитие - механизми за продължаващ и непрекъснат процес на квалификация на служителите, спомагащи както

⁴ [pm-konsep-0.pdf \(justice.bg\)](#)

професионалното им, така и личностното развитие. Тези фокуси за развитието на кадрите са изчерпателно очертани и изпълнявани. Бих се придържала към тях, защото до сега опитът ми, включително и в участието в обявените от съда конкурсни процедури, е показал че моделът е успешен и трябва да продължи в тази посока.

Окръжен съд – Варна в годините съумява да осъществява ефективно правораздаване при едно от най-ниските съотношения съдии спрямо съдебни служители – 1:1,78. Това се определя от много причини, включително и заради липса на достатъчно работни помещения – съдебните служители работят по 6, дори 7 в кабинет, но поради разбирането, че екстензивният подход при администрацията не е добре работещ. Въпреки битовите неудобства съдебните служители успяват да изпълняват пълноценно трудовите функции и полагат усилия за повишаване на професионалните си умения.

В последните години има текучество на кадри, основно поради пенсиониране, като новопостъпващите съдебни служители се обучават без да има разработена единна методика за това. Обучението преминава по-скоро чрез взаимното споделяне на опит между колеги – на практика е налице самообучение, подпомагано от колеги. Обученията на НИП за нови съдебни служители са недостатъчни през годината, а материалите за тях невинаги са достъпни.

В голяма част от служителите се наблюдава желание за подобряване на професионалната квалификация, посредством участие в курсове и обучения, каквито се предлагат твърде оскъдно. В календара на НИП са малък брой обученията за съдебни служители и на тях биват допускани ограничен брой участници от един съд, поради което голям брой съдебни служители от Окръжен съд – Варна остават необхванати от учебителния календар. Липсата на свободна съдебна зала, която да бъде ползвана за обучения, съчетана с липсата на средства в бюджета на съда за ангажиране на зали и лектори, налагат ръководството да мисли комбинативно и креативно по разработването вътрешни обучения, при наличната ресурсна обезпеченост. Необходимо е за целта да се провеждат периодични проучвания за теми на обучения, които представляват интерес за служителите, както и включване на актуални теми при изменения на законодателни актове и др. Планираните от НИП обучения са крайно малко и

не могат да обхванат голяма част от служителите. При вътрешните обучения могат да се планират широк диапазон теми според проявения интерес от служителите, като за лектори да се поканят магистрати, IT специалисти или външни лектори според конкретната тема. Особено актуална е темата за работа с ЕИСС, по която съдът не е изоставал в нито един момент. Един от системните администратори на нашия съд е лектор на НИП по тази тема.

Тясната специализация на съдебните служители от специализираната администрация се оказва полезна, но същевременно не достатъчно ефективна, когато се наложи отсъствие на „тесен специалист“. Трябва да се работи в посока на разширяване кръга от познания на служителите от специализираната администрация, както между отделните служби, така и между отделенията. Такова решение би било временно пренасочване на служител/и от една служба или отделение в друга/друго и то би обогатило знанията му/им, като същевременно би привнесло страничен поглед върху работата на службата, усвояване на добри практики и обратна връзка към ръководството при нужда от промени в организацията на работа.

Внимателно следва да се следи за добрата комуникация между съдебните служители, както между тези от специализираната и общата администрация, така и между трите отделения. Въпросите за комуникацията се повдигат при провежданите ежегодни анкети в съда за удовлетвореност от работата. Прави впечатление, че от самите съдебни служители се отбелязва нуждата от повишаване на нивото на комуникиране на проблемите. Те могат да бъдат преодолені посредством пълноценното използване на създадените вътрешни комуникационни канали, както и чрез организиране на събития – обучения, семинари, тимбилдинг и други.

Показател на активната позиция и ангажираността на съдебните служители е участието им в професионални сдружения, като от почти 120 съдебни служители в съда над една трета от тях участват в такива професионални организации, като активно се възползват от предлаганите от тях обучения. Това участие им дава и ценен поглед и сравнение с други органи на съдебната власт за организацията на работа в тях.

3.5.1 Натовареност на администрацията.

Практиката е показала, че това е един от най-съществените въпроси, който занимава както съдиите, така и служителите. Равномерността в

натоварването е важна за усещането им за справедливо разпределение на работните процеси и обща удовлетвореност от работата. Докато за съдиите тези проблеми вече са регулируеми и видими, чрез създадената система за натовареност(модул в ЕИСС), не така стои въпросът при служителите. На първо място, съдът продължава да поддържа ниско съотношение съдии-служители. За да е ефективен този модел е необходима висока организираност и квалификация и разбира се, време, в което да се повишава тази квалификация . Затова е нужно да се въведе периодичен (на 6 или 12 месеца) анализ на натовареността на служителите, по служби, отделения и цялостно за съда, като се използват възможностите на ЕИСС. Сравнителният анализ на натоварването на служителите, ще даде възможност за:

- изравняване на натоварването в отделните служби и отделения;
- правилно планиране на щата и пренасочване на служители от ниско натоварени служби/отделения в по-натоварени;
- подобряване работната атмосфера в колектива;
- подобряване качеството и бързината в обслужване на магистрати, граждани и адвокати;
- намаляване на грешките допускани от претоварване на служителите.

При подбор на служители биха могли да се използват услугите на фирми/специалисти работещи в областта на психологията, предлагащи услуги, насочени към консултиране и подпомагане на организации в процеси, свързани с подбора, развитието и усъвършенстването на служителите. Това ще намали значително възможността при провеждане на конкурси да се избират неподходящи кандидати, които имат знания, но няма да се впишат в колектива или имащи други проблеми, трудно забележими от членовете на комисията, която се състои от магистрати и ръководни служители, които не разполагат с компетентности в областта на психологията. При подбора на служители е изключително важно вписването в колектива на съответната служба, доколкото работата на служителите с някои изключения основно е в колектив.

И отново- трябва да се насърчава използването на различни форми на тийм-билдинг по служби/отделения за подобряване на работната атмосфера в колектива и мотивацията на служителите. Социалната

ангажираност също е важен фактор, а те се поддържа в съда от години - като се започне от разделното събиране на употребената в съда хартия, създаване и използване на разменна библиотека с книги с художествена литература до участие в различни благотворителни каузи, понякога дори и спонтанно възникнали и организирани.

3.5.2 Унифициране на добрите практики в съда

В Окръжен съд – Варна са установени различни практика на работа в трите отделения, а понякога дори в отделни съдебни състави. Понякога се оказва, че затрудненията при работа на съдия или съдебен служител могат да бъдат преодоляни посредством споделяне на добри практики от колеги.

Създаването на единен протокол за работа на съдебната администрация би създало сигурност и предвидимост за всички работещи в Окръжен съд – Варна. Разработването и въвеждането на единни правила обаче е дълъг и сложен процес, който трябва да започне от най-ниските нива, за да достигне до най-високите такива в администрацията и да бъдат анализирани и възприети добре работещите модели в практиката. Макар не винаги пренасянето на един работещ модел на друго място да води до същите резултати, може да се направи преценка за неговото модифициране и адаптиране към новите условия за постигане на оптималност.

За подобряване на процесите по споделяне на добрите практики трябва да бъде разширено използването на създадените вътрешни канали за комуникация – интранет страницата на съда, служебните електронни пощи, вътрешен чат и други. Подходящо е създаването на платформа на принципа „въпроси и отговори“, където всеки да може да постави за обсъждане проблеми, свързани с работните процеси, като при попълването на базата данни ще бъде лесно всеки да открие отговор на своя въпрос. Убедена съм че това може да се постигне със съдействието на системните администратори, един от които - Р.П. , е уеб-програмист, който е разработил голяма част от тези използвани широко в съда уеб-базирани или други платформи. Така например по подобие на системата за заявки и за докладване на проблеми по електронен път, ще може да се създаде и такава платформа.

Организирането на тематични обучения и семинари също способства за обмен на информация и насърчава общуването и споделянето на добри практики между колеги.

3.5.3 Ученици и студенти от специалност „Съдебна администрация“ – подготовка на бъдещите кадри.

В продължение на няколко години в Окръжен съд – Варна провеждат своите задължителни стажове ученици от специалност „съдебна администрация“ в Средно училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски“ – Варна и студенти от специалност „съдебна администрация“ в Икономически университет Варна.

В Окръжен съд – Варна вече работят първите завършили бакалаври от специалност „съдебна администрация“ към Икономически университет Варна. Именно по време на своя стаж учениците и студентите добиват впечатления от работата на администрацията в съда и се ориентират за бъдещата си професионална реализация. Посредством тези стажове, Окръжен съд – Варна има възможност активно да участва в подготовката бъдещите кадри (съдебни служители), да се ориентира в нивото на теоретичната им подготовка и при необходимост да потърси съдействие от университета за подобряването ѝ.

Работата на стажантите по дела в реална работна среда е изключително затруднено поради факта, че достъпът до ЕИСС е само за регистрирани потребители (магистрати и служители), само посредством КЕП, т.е. невъзможен е достъп за външни лица.

Необходимо е да се обмисли осигуряване на подходящи начини за работа в тестова среда на ЕИСС под надзора на опитен съдебен служител, за да бъде осигурен досег на стажантите до същинската работа на съдебните служители, т.е. стажът да добие практическо измерение. Партньорството със студентите от Икономически университет – Варна, специалност „Съдебна администрация“ трябва да продължи и да се задълбочи, защото ще отвори възможност за назначаване на служители с много добра обща информационна, икономическа и езикова подготовка за осигуряване на качество и ефективност в сферата на съдебната администрация.

3.6 Информационни технологии

В съда са въведени много новости в областта на информационните технологии, като е заявен съществен напредък в дигитализацията на процесите. Така например електронните папки по наказателни дела от общ характер, съдържат и досъдебното производство и с такива съдът разполага

още от 2015г., тъй като след постигнато споразумение с прокуратурата, делата от тази категория се внасят в съда с изцяло сканирани материали, което позволява да се предоставят всички страни материали по делата на различни оптични носители.

За удовлетворяване изискванията на чл. 360 з ал 5 от ЗСВ е необходимо да се осигури освен достъп до делата, така и отдалечен, непрекъснат и безплатен достъп по електронен път до електронните дела, така също и технологии и средства за достъп до електронните дела в помещенията, където се намират те. Необходимо е да се подготви технологична възможност (програма), чрез която при заявяване от страна по дело или адвокат да се запознае с дело, съдебен служител да направи експорт на електронната папка на делото, като например предостави еднократен код за достъп от устройството, което може да е таблет, компютър или друго, предоставено от съда /съобразено с изискванията на чл. 360 з ал.7 от ЗСВ, в сила от 01.07.2024г., който създава задължение за органите на съдебната власт да осигуряват чрез определени служители от администрациите им съдействие на лицата, които поискат да осъществят достъп до електронните дела/.

Въвеждането на новости в информационните технологии, непрекъснатото обновяване и актуализиране на ЕИСС налага и съответното високо ниво на подготвеност на съдебните служители. Практиката е показала, че периодичните обучения, които се организират в съда са необходими и полезни, както и стимулират служителите да надграждат и самостоятелно знанията си. Необходимо е продължаващо провеждане на обучения за съдебните служители, след преценка за конкретно обучение – за опресняване или за нововъведени процеси, за да се поддържа високо ниво на компетентност и професионализъм. Затова приоритет е насърчаване както на магистратите, така и на съдебни служители да вземат участия в обучителните програми на НИП за работа с ЕИСС

Въпреки че в съда вече е създадена организация, е необходимо тя да се популяризира сред потребителите, за да се използва широко, а не да остане само нереализирана възможност. Това ще стане чрез следните стъпки:

Подаване на документи към Окръжен съд – Варна по електронен път подписани с КУКЕП, чрез ЕПЕП, обявените на интернет страницата на съда и-

мейл адреси, ССЕВ, като се предостави като вариант за страните и гражданите -чрез информационни табла, на видимо място на сайта на съда или друг лесен начин.

По силата на чл. 73 ал.4 от ГПК съдът трябва да осигурява на страните възможност за заплащане на таксите по електронен път. В случай че искането за защита и съдействие е извършено в електронна форма по чл. 102 е от ГПК в ЕПЕП, дължимата държавна такса се намалява с 15%. Плащането на такси вече е възможно чрез виртуален ПОС терминал в ЕПЕП, който предоставя възможност за отстъпка от тях. Има възможности и за автоматично изчисляване на дължимата сума, както и отстъпката. Недостатък остава обаче плащането на държавни такси по въззивни/касационни жалби, когато жалбата се подава чрез съда, чийто акт се обжалва. Тъй като няма възможност за избор на друг виртуален ПОС терминал, таксата не може да се плати по сметка на съответния съд, а само по сметка на съда, където се подава жалбата. Очаквам обаче да се отстрани този недостатък, за да може да се използва широко от страните по дела. Този метод трябва да се популяризира, защото създава повече удобства- заплатената сума става част от електронния пакет, както и подадените и присъединени документи за плащане, те са видими в електронната папка на делото в ЕИСС.

Да се напомня на потребителите, че могат да се използват предоставените от съда възможности за плащане на държавни такси, глоби, съдебни разноски и депозити вещи лица и гаранции, на ПОС терминал на Регистратура в сградата на Окръжен съд – Варна. Те са добър избор, защото спестяват значителни банкови такси на потребителите.

Започва да се използват широко възможностите на ЕПЕП. Статистика за броя предоставени услуги и потребители на ЕПЕП ще е трудоемък процес, но от подадените документи в съда прави впечатление постепенното увеличение искането за достъп по дела да е по електронен път. Наред с това, след известни първоначални затруднения и обмисляне по какъв начин да се осъществи, прокуратурата вече също има достъп до делата чрез ЕПЕП. Първоначалните очаквания бяха, че те ще могат да имат достъп до информацията, от името на юридическото лице или по друг начин, като след търсене на възможности с ръководството на Окръжна прокуратура преценихме, че оптималното разрешение е съответния прокурор, определен

за конкретно дело да получава достъп чрез ЕПЕП по него. Безспорно този подход улеснява работата по делата и намалява изготвянето на хартиени копия.

Възможността за получаване на призовки чрез ЕПЕП все още се използва рядко от страните по делата. Възможно е обаче призоваването да е чрез посочен имейл, но само при съгласие на страните. По наказателни дела, внесени с досъдебно производство най-често такова съгласие или информация за имейл не е посочена, и в тази посока смятам че има възможности с ръководството на прокуратурата и разследващите структури да се направи организация, при която още на тази фаза да се напомня на страните и участниците тази правна възможност. Посочването на имейл в много случаи е по-удачен вариант за призоваване, особено за такива, които нямат адрес на територията на страната или са с местоживееие извън страната, а процесуалните закони са посочили подробен алгоритъм за изтегляне на информацията по призоваването(чл. 38 А и сл. от ГПК и чл.180 ал.4 от НПК).

Предимства от посочените новости в електронното правосъдие са очевидни: намаляване обема на справки, извършвани от съдебни служители; намаляване броя на граждани и адвокати, които посещават съда за подаване на документи, плащане на такси, получаване на съдебни книжа и др.; намаляване на хартия и консумативи за разпечатване на документи. Ето защо трябва да се стремим към разширяване на тази тенденция. Поддържането на пълна електронна папка на делата, е предпоставка за достъп до всички документи от хартиеното досие на делото и възможност за предоставянето ѝ на електронен носител, след разпореждане от съдията-докладчик на страни по делата и адвокати. Намалява значително технологично време, което се отнема на съдебните служители за работа с хартиени копия.

3.6.1 Съдържание на електронната папка.

В момента съществува ограничение на ЕИСС до 100 МБ файл. Тъй като съдът разполага с файлове, които съдържат сканирани материали от цялото досъдебно производство по наказателни дела, би следвало да се обединят с електронната папка по делото. Това е невъзможно поради посоченото ограничение. Файловете са със значителен обем, затова се съхраняват извън ЕИСС. Създадена е организация за предоставянето им при

поискване на електронен носител на страните по делата, както и е възможен достъп на съда в самата съдебна зала по време на заседанието. Улеснението води до много спестено време от търсене в хартиените папки, при лесно достъпен сканиран документ. По подобен начин стои въпросът с видеофайловете, там, където има видеозапис на разпит или проведена видеоконференция. Тези видеозаписи са част от съдебния протокол и следва да се съхраняват- както в хартиеното досие, така и в електронната папка на делото. Технически това не може да се осъществи поради големия обем (от 10 МБ/м до 3 ГБ/м в зависимост от качеството на файла) и липсата на място за съхранение в ЕИСС или в отделен, но интегриран с ЕИСС сървър. Смятам, че е нужно да се настоява пред Висшия съдебен съвет разработчика на ЕИСС да обмисли разширяването на обема на файловете в ЕИСС, така че да е възможно да има достъп до по-голям обем документи, каквито са досъдебните производства, както и видеозаписите от проведени видеоконференции.

По отношение на обезличаването и съответно публикуването на съдебни актове е необходимо да се създаде нарочна организация по допълнителна проверка на вече обезличени съдебни актове. Практиката показва, особено по дела, въведен в САС, че има пропуски при обезличаването на актовете, доколкото изискването е на практика да се обезличават почти всички постановени актове на съда и съдебни протоколи, а те са значителен ежедневен обем. Ето защо смятам че е необходимо да създаване на организация по допълнителна проверка на тази дейност, като се извършва периодично- на седмица или по-често.

Предстояща е интеграция на ЕИСС с ЦАИС „Съдебен Статус“, свързана с издаване на Бюлетин за съдимост, съобразен с Наредба № 8 от 26 февруари 2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост. Предстоящо е създаване на Електронна партида на издадените изпълнителни листи (чл.418 ГПК и Наредба №5 на ВСС за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешни оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация) Съгласно чл. 360 В ал.5 от ЗСВ (нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.07.2024 г.) ЕПЕП следва да предостави достъп на съдебните изпълнители до издадените изпълнителни листове по дела,

заповеди за изпълнение по чл. 417, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс, до документите, въз основа на които те са издадени, както и възможност да подават информация за образуване, прекратяване, приключване на изпълнителните дела и за събраните суми по изпълнителните дела. Тази партия ще помогне на ЧСИ или ДСИ и публичните изпълнители чрез ЕПЕП да разполагат с данни от регистъра за издаден ИЛ и да въвеждат информацията по изпълнението. Всичко това означава, че както за служителите, така и за съдиите ще е особено важно да са прецизни и акуратни при въвеждането на данните, достъпни от съдебните изпълнители, а също и ще е необходимо организиране на текущо обучение.

В съда е създадена организация за мониторинг и контрол на техниката и мрежовата свързаност в Окръжен съд – Варна, необходим за безпроблемната работа на съдии и съдебни служители. Въпреки че вече са доставени нови работни станции, но все още трябва да се работи по подмяна на мрежовите устройства и сървърите в съда, които преди повече от 5 години са излезли от поддръжка. Структурното окабеляване е остаряло и се поддържа в работещо състояние благодарение на усилията на системните администратори. Това може да се постигне, тъй като планирането и разходване на бюджетни средства за обновяване на техника, подобряване на софтуера и инвестирането в мрежова сигурност винаги е бил внимателно управляван процес, съобразен с нуждите на съдебната институция.

Поддържа се актуална информация на Вътрешен сайт на Окръжен съд – Варна, на който се публикува информация за заповеди, графици, съдебна практика, предстоящи събития, препратки към полезни сайтове и услуги за съдиите и съдебните служители от съда. Смятам, че Вътрешната страница следва да съдържа – в съответния раздел - изцяло всички издадени заповеди и ще стане ненужно изричното връчване на заинтересовани лица, както и да се систематизират всички издадени вътрешни правила. Тъй като те са сериозен брой и обем, отнасят се както до общи теми за съда или по отделения, трябва внимателно да се систематизират, за да има още по-голяма прегледност и достъпност и да се изостави подхода да се разпечатват многократно при всяка конкретна нужда.

Създаден е и вътрешен чат, който трябва да се популяризира в съда, защото така се избягват обаждания по вътрешни телефони, в чата може да се споделя информация с активни линкове и пр.

Използваният до момента машинен превод (eTranslation) на текстове и документи е основно в наказателно отделение. Той представлява специализиран правен софтуер за преводи, достъпен чрез сайта на Европейската комисия. Затова е нужно да се популяризира и за се използва при другите видове дела, там където се прецени че е възможно, а това ще спести немалко бюджетни средства, които са за сметка на съда и не се възлагат на страните.

Намирам че е необходимо да се внедри мобилно приложение за призовкарите. Това ще осигури възможност за отбелязване на дата и час на посещение на адрес от призовкар, както и данни за връчване или връщане в цялост на книгата с посочване на причини за това. Предимства от внедряването и използването на мобилното приложение е бързо отбелязване на данни за посещение, връчване и връщане цялост на призовки/съобщения; проследяване на GPS координатите свалени от мобилното устройство в момента на отразяване на резултата от посещението на адрес; автоматично зареждане на данните в деловодната система. Информацията за връчените призовки, изготвени в друг съд, е налична в ЕИСС преди хартиения отрязък да се е върнал в съда и др. Таблетите на призовкарите бяха отхвърлени като неудобни за тях, но приложението, използвано на устройство с възможности за сканиране на призовките и други документи би могло да се окаже подходящия за тях вариант.

3.6.2 Информационни знаци

За по лесна достъпност и информираност на посетителите на съда биха могли да се създадат информационно знаци /QR код/ върху материали, изложени върху информационните табла в съда, с цел получаване на допълнителна информация от граждани, адвокати, магистрати и съдебни служители за презентираната новина, кампания, картина, снимка и др. Посредством устройства със скенер или камера /с каквито почти всеки вече има/ се разпознава графичния код, който да препраща към по-подробна информация за обекта върху който е разположен QR кодът.

Допълнителна информация чрез този QR код може да се даде чрез призовките по дела- освен посочен адрес на съда и допълнителни разяснения за достъп до съда, налични паркинги в близост, автобусни линии, които обслужват спирки до съда и др. С този QR код би могло да се правят текущи кратки анкети- както за потребители на съда, така и за съдии служители.

Необходимо е освен внедряване на имейл клиент Outlook на всички работни места в Окръжен съд – Варна и да се унифицира кореспонденцията в Outlook, а като краен резултат ще дигитализира голяма част от служебна кореспонденция, която няма да има нужда да се разпечатва на хартия. Опитът ми досега показва, че голяма част от съдиите като че ли все още не виждат ползите от служебната поща и очакват служебна кореспонденция или друга важна за тях информация да ги очаква в хартиен вид и предстои още път да се измине, за да започне по-активното използване на служебната поща.

Още по отношение на техниката. През 2017 г. беше създадена телефонна VoIP централа в съда. Започна подмяна на съществуващите аналогови с VoIP телефонни апарати, като трябва да завърши този процес, тъй като те разполагат с повече възможности от аналоговите.

3.7. Финансово управление и контрол (вътрешен контрол).

В Окръжен съд – Варна успешно се прилага моделът за вътрешен контрол, със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС). Въведени са множество политики, процедури и правила, регламентиращи процесите, интегрирани в дейността на съда, осъществявани от ръководството и персоналия състав (магистрати и съдебни служители). Те се нуждаят от постоянна актуализация, която да е обвързана с поставените цели в стратегическия план. Последният утвърден стратегически план е до 2024 г. Идентифицираните елементи на вътрешен контрол са пет и са идентични с досега проследяваните в Окръжен съд – Варна. Това са: контролна среда; управление на риска; контролни дейности; информация и комуникация; мониторинг. След утвърждаването на нов стратегически план през 2025 г. ще се наложи промяна по елементите на вътрешния контрол, като всеки един от тях следва да бъде доразвит и адаптиран към променящите се условия. Към момента само по отношение на мониторинга смятам да

отбележа следното. Индикаторите за мониторинг са съобразени със съответните контролни дейности и контролни цели, а самооценка на системите за вътрешен контрол се извършва веднъж годишно, за която се изготвя доклад от административния ръководител. За усъвършенстване процеса на самооценка следва да се помисли за създаване на екип за самооценка, който да включва служители с опит и квалификация, подходящи за оценка на съответните системи за вътрешен контрол. Събраната от този екип информация може да бъде документирана, структурирана и анализирана и това трябва да е базата за доклада на административния ръководител, в който дори биха могли да бъдат посочени препоръки за преодоляване на установени слабости. Също така е необходимо да бъдат утвърдени системи за предприемане на коригиращи действия и докладване на резултатите от тях. За административния ръководител е важно да получава информация, необходима за постигането на целите на съда.

3.8. Съдебна палата

Уместно е в тази концепция, доколкото има отношение към изложението за материалната обезпеченост на съда, отново да подчертая неразрешения проблем Съдебна палата Варна.

Въпросът за Съдебна палата на град Варна е висящ от близо 100 години, като с различен успех се е доближавал до разрешаването му, но все още няма сграда, която да събере всички заинтересовани и да служи за важни обществени нужди.

Проблемът със сградния фонд е не само на Окръжен съд Варна, а е еднакво относим за всички органи на съдебната власт в града - това са 4 съдилища, 3 прокуратури, следствена служба и служба по вписванията, като всички те са настанени в отделни сгради, пригодени за техните нужди и без да са проектирани за тази цел и с напълно изчерпан капацитет. Липсват достатъчно съдебни зали, ползва се активно и зала, която се намира под земята, без никакъв достъп на светлина и свеж въздух, както и още едно помещение пак там, превърнато в съвсем малка зала. Битовите условия на работа на служители и съдии са далеч от семпли, както и условията за работа на адвокатите, охрана, конвойна дейност не са добри. Съвсем ясни са

икономическите неизгоди, заради скъпата поддръжка на няколко стари и изчерпани сгради.

Какво е направено досега. На 05.05.2022г. е издадена Заповед № Г – 137/05.05.2022г. на Главен архитект на Община Варна, с която е одобрен подробен устройствен план (ПУП) – План за регулация и застрояване (ПРЗ) за УПИ XXVIII-147 „за обществено и делово обслужване“, кв. 27 по плана на 26 м.р., гр. Варна, влязла в сила към 02.06.2022г. Вече има завършеност на визията за изграждане на Съдебна палата във Варна, а наличният терен е с достатъчна площ и е осигурено финансиране от 109 млн. лева. Започнали са процедури за изработване на заданието за сградата и проектирането ѝ, а терена се разчиства от съществуващи постройки.

Тези процеси изглеждат като началото на дълго чаканото осъществяване на проект Съдебна палата Варна, но въпреки това е възможно да се променят целите и намеренията на инвеститора на проекта. Публично известно е, че през 1990 г. е бил създаден Обществен комитет, който е търсел широка обществена подкрепа за осъществяване на тази идея. Ще е добре да се обмисли дали възстановяването му или създаване на Обществен съвет от представители на ОСВ, адвокатура общественици и други ще е начинът, по който да се следи развитието на процесите.

3.9. Информираност на обществото Прозрачност на процесите в съда.

Качеството в съдебната система е качество на правораздаването, на съдебните решения, на предлаганите услуги, на администрацията, качеството на организацията на работа. Факторите, за да се достигне това качество са достъпност на правосъдието което изисква през цялата верига от дейности да има улеснен достъп до информация; подаване на искове и документи по електронен път, комуникация между юристи и съд, комуникация с медиите, достъп до съдебни решения, до механизми за алтернативно решаване на спорове, адекватно управление на човешките ресурси, налагане на стандарти за качество като – дължина на производствата по категории дела; време за изготвяне на решение; съдържанието и формата на отчетите за дейността на съдебните институции и практиките за комуникация с обществото.

Отчетността пред обществото се дължи от съдебните органи, защото тя дава възможност за осигуряване на откритост, достъпност и прозрачност в работата на съдебната власт в отговор на предоставената ѝ независимост. Доверието на обществото към съдебната власт се основава на безупречна работа, която осигурява ефективно и мотивирано правосъдие. В този смисъл най-добрата гаранция за повишаване независимостта на съдебната власт е качествена и прозрачна професионална дейност. Тя става достъпна чрез годишните доклади на съдилищата. Годишният доклад за дейността на съда се изготвя от председателят на съда, съобразно неговата правна рамка в ЗСВ. Съдържанието на годишния доклад на Окръжен съд Варна е сочен като добра практика⁵, защото информацията за дейността на съда освен текстовата част, че представя чрез презентация, която е модерен и различен от обичайния подход за комуникиране със заинтересованите страни. Нашата презентация съдържа и информация за използването на информационни услуги чрез сайта на съда и прилагането на информационни технологии, както и визуализация по разбираме и интерес начин за правораздавателната дейност. Потребителите имат възможност да се запознаят и с резултатите от проведени анкети сред съдиите и съдебните служители за комуникацията с ръководството, натовареността и др. (тогава, когато те имат достатъчно представителност на проучването). Все пак гражданите не познават достатъчно дейността на органите на съдебна власт и не се запознават напълно с информацията, съдържаща се в годишните доклади, а основния източник за информираност са средствата за масово осведомяване и социалните мрежи, където не винаги се предоставя достоверна информация. Това води до изкривяване на общественото мнение за дейността на съдебните органи. Ето защо трябва да се обмисли една част от информацията да се комуникира само на професионално ниво, а друга, която се установява като значима за гражданите, но с нужда от разбираемо поднасяне, да е във вид на по-подробни презентации. Така информацията в правилния обем и начин на поднасяне ще помогне за обективна преценка на обществеността към дейността на съда. Тя ще помогне за вземане на различни организационни и управленски решения за подобряване на качеството на работа.

⁵ Доклад от Проект по договор за БФП № BG05SFOP001-3.003-0025-C01/ 15.09.2017 г с наименование „Модернизация на съдебната система посредством система за управление на качеството с вграден механизъм за гражданско участие, отчетност, мониторинг и контрол

Освен останалите показатели за съдържание на доклада на съда, е необходимо да се отдели внимание в него и на статистиката за отводи. Въведеният регистър на отводите дава информация за цялата страна и ако се погледнат данните, за съдебен район Варна, наред с други големи градове, те изглеждат значителни, сравнени с останалите райони⁶. При детайлен анализ на статистиката за съдебния район и тези, които могат да се отграничат като обективни критерии, ще се установи следното. По някои категории дела се налагат отводи на всички съдии, като например дела, по които ответник е самият съд и това разбираемо завишава общия брой на постановени отводи. В случай че те се анализират и се вземат предвид, тогава числата ще се променят, а това е важно за образа на съда и проблем, който обществото откроява и обичайно възприема само негативно.

Интернет страница на съда.

Тя трябва да инкорпорира значими обем от качествена информация в полза на гражданите. Страницата на съда има специално разработена на достъпен за гражданите език и постоянно актуализирана рубрика „Правна култура“, както и подходящото оформяне на основните рубрики. Съдържанието трябва непрекъснато да се поддържа, особено правните рубрики, предвид динамичното законодателство. Така например е нужно да се подготви рубрика за медиацията, която да е предназначена за гражданите и да има информативен и насочващ за тях характер. Добре е да се обмисли провеждане на проучвания за удовлетвореност на граждани и адвокати използващи WEB/Facebook страницата на съда. Това ще даде възможност за друга гледна точка върху работата на администрацията в съда и ценна информация за решаване на проблеми трудно забележими от вътре. Необходимо е също така страницата да се попълни с правата на свидетелите, както и за правата на трети лица в наказателните процеси, чиито лични или имуществени права са засегнати от прилагане на способности на доказване и др. важни за участниците в процеса правни възможности.

3.10. Развиване на комуникацията с ключови за съда аудитории и повишаване на общественото доверие в Окръжен съд - Варна

⁶ Анализ "Съдебната власт в числа" раздел "Самоотводи" достъпно на [Dashboard body - Институт за пазарна икономика \(ime.bg\)](#)

Съществена част от успешното функциониране на една институция е взаимодействието с обществеността. То се оформя и управлява чрез стратегии и практики, насочени към установяване и поддържане на ефективни комуникационни отношения с различни целеви групи. Връзките с обществеността ще формират образ, подобряване на репутацията и укрепване на легитимността на институцията.

Действащата Комуникационната стратегия на съдебната власт (2014-2020) цели повишаване на доверието към институциите на съдебната власт. Тя включва различни комуникационни стратегии и инструменти, като публични изявления, пресконференции, прессъобщения, публикуване на информация в медиите, социални медии и уебсайтове, организиране на конференции и събития, сътрудничество с медиите. Тези инструменти се използват в нашия съд, и смятам че все пак се нуждаят от разширяване и надграждане.

Връзките с обществеността предоставят възможност не само за диалог, те създават среда за управление на кризи. Съдът трябва да създаде специален кризисен екип, и така ще може да действа бързо и адекватно, като предоставя точна и своевременна информация на обществеността. Това би помогнало за справяне с негативните последици и за запазване на доверието към съда.

Всяка комуникация е ефективна, когато е двупосочна и това означава че трябва да се търси и насърчава диалога, в който участниците в процеса имат равни възможности да изразят своите възгледи и интереси. Тази концепция подчертава, че връзките с обществеността не трябва да се ограничават само до изпращане на съобщения към публиката, които често се възприемат на принципа "copy-paste" без да се вниква в съдържанието. Те трябва да включват и слушане, и реакция на мненията, и предложенията на обществеността. Тук не става дума за съдебните решения, а по-скоро за начина, по който функционира съдът, за процесите след постановяване на съдебните актове, за законодателните промени. Целта е да се осигури информацията за съдебните процеси, правилата и решенията, която да е достъпна и разбираема за обществото. Като общ недостатък на сайтовете на съдилищата при различни проучвания се отбелязва през годините липсата на възприети стандарти за представяне в резюме на важни актове на съда.⁷ Действително, подходът с кратки статии за съществени решения на съда, може да засили интереса на

⁷ Така например [Анализ добри практики в държави от ЕС compressed.pdf \(transparency.bg\)](#)

обществото към съдебната практика, както и да обогатят правната култура на хората в ежедневието им досег с правосъдието. Когато са подготвени от самия съд и неговата медийна служба, чрез тях може да се парира дезинформацията, която медиите биха предизвикали, ако коментират решенията, без да са добре запознати с тях

Репутацията на съдебната система е нейният външен публичен образ и вътрешната институционална култура. Тя се формира от собствените й вътрешни процеси, етичните стандарти, ефективността на процедурите за разглеждане на дела и пр.. Те трябва да са видими и разбрани от обществото, като съдът се представя като модерна и прозрачна институция, която е близо до гражданите и им служи справедливо и ефективно, и с осъзнаване за своята значима обществена роля.

Общите насоки за постигане на тази цел, която трябва да е дългосрочна, са: ангажиране със социални и образователни проекти, активна комуникация и ползване на възможно най-голям набор инструменти, представянето на магистратите като професионалисти със задълбочени познания в правната материя, които да бъдат припознати от медиите, за споделяне на експертна позиция по теми, касаещи правосъдната система и протичащите в нея процеси.

Развиване на двупосочна комуникация и използване на технологиите. Конкретни мерки:

- търсене и използване на информационните технологии, за да бъдат развити съществуващите комуникационни инструменти и канали, адекватни на технологичното развитие – новите медии, осигуряващи достъп до разнообразна публика и двупосочна комуникация. Една подходяща форма би могла да бъде създаването на подкаст с възможност за коментари, чрез който да бъдат разяснявани актуални правни въпроси и теми.

- организиране на професионални дискусии по различни правни теми – домашно насилие, вторична виктимизация, синдром на родителското отчуждение, интеграция в обществото на осъдени, след изтърпяване на техните наказания, предложени за обществено обсъждане законодателни промени и т.н. Приемане на ролята на съдията като активен участник, а не като мълчалив свидетел на значими обществени проблеми.

- нужно е в Окръжен съд – Варна да бъде развита система от говорители на съда – магистрати със задълбочено познаване на правните материи, с

добри комуникационни умения за работа с традиционните и социални медии, и познания за това как да информират публиката на разбираем език.

- образователни срещи с медиите - от опита до момента — Ден на отворените врати за журналисти, беше установено, че поддържането на лични контакти с медиите, без да има конкретен информационен повод е изключително важно. Тази форма на общуване има по-скоро образователна цел, като и самите журналисти споделят, че за тях е изключително полезна, тъй като имат време спокойно да научат повече за администрирането на делата, за отделни процедури, за документите, до които имат свободен достъп. Този подход е необходимо да се превърне в регулярна практика, тъй като е възможност за самите журналисти да повишат своята правна грамотност, за да могат по-обективно да представят работата на съдебната система. Срещите с тях ще бъдат използвани и за събиране на обратна връзка за затруднения или неясноти, които срещат при изпълнението на тяхната дейност. Събраната информация би могла да се използва като основа за промени в правилата за работа на медиите с Окръжен съд – Варна, а това от друга страна ще покаже желание за по-добро взаимодействие, откритост и ефективност при работата с медиите.

- има необходимост от създаване на специални правила при отразяването на дела, по които пострадали са деца. Това е крайно чувствителна тема и трябва да има ясни граници за информираността на обществото и преценка за надделяващия обществен интерес. Наличието на правила ще е важно и за медиите, които ще са наясно защо се налага в прессъобщенията за дела с участието на деца, да бъдат спестени детайли, за да бъде в максимална степен защитен интереса на детето и конфиденциалността, която съдът е необходимо да гарантира.

В т.ІІІ.8 посочих нуждата от създаване на Обществен съвет за изграждането на Съдебна палата Варна. Тук като доразвитие на тази тема и във връзка с двупосочната комуникация бих могла да предложа да се потърси още по активно обществена подкрепа чрез социалните мрежи. Да се изяснява и да се припомня, че изграждането на сграда с обществено предназначение (каквато в града на построена в поледните повече от 40 години) е важен проект, който ще промени облика на Варна.

Образователни проекти

Участието в образователни проекти на магистрати от Окръжен съд – Варна е дългогодишна практика, придобила широки мащаби – за последните 10 години съдии са посещавали над седем хиляди ученици. И макар понякога да е трудно да измерим дали ефекта е равен на вложените усилия, информацията от учениците и реакциите им са солидно доказателство, че това със си гурност е най-прекия път за промяна в нагласите по отношение репутацията на съда. Това, което би могло да се реализира още са допълнителни тематични информационни кампании за разясняване правата и задълженията на гражданите, ролята на съдебната система и получаване на практическа информация, при досег с правосъдието.

Като канали за комуникация биха могли да се използват както традиционните сайтове, така и социалните мрежи, които позволяват различни форми за взаимодействие с публиката – анкети, споделяне на видеоизображения и всички останали компоненти от една съвременна информационна кампания.

Продължаващото с години недоверие към съда като институция и към фигурата на съдията, е сериозно предизвикателство, тъй като авторитетът и на двете постоянно е подкопаван в публичното пространство. Но като че ли и принос към това дава и пасивността на самите магистрати, която е „насърчена“ от етичните норми, които са длъжни да спазват. Един от вариантите за преодоляването на тези тенденции са предложените по-горе мерки за управлението на „Връзки с обществеността“ в Окръжен съд – Варна, така че магистратите да бъдат разпознати от обществото като авторитети, професионалисти в прилагането на законите, но и със своя социална роля.

4. Заключение

Концепцията представя моите виждания за основните цели, които са важни за развитието на съда и начините за постигането им. Ежедневните въпроси ще трябва да се решават оперативно, навременно и качествено с подкрепата на всички, които участват в тези процеси, а аз бих могла да ги мотивирам за това. Смятам, че председателят на съда е личността, която ще определя насоката за развитието му, чрез дефиниране на неговите мисия, визия и ценности. Чрез личното поведение и стил на ръководство трябва да се

подкрепят и мотивират хората, които са най-важният актив на съда. „Уважение и справедливост, открит диалог, предоставяне на правомощия, признаване и награждаване на приносите, възможност за професионално развитие и растеж, грижи и осигуряване на безопасна и здравословна среда – това са фактори с основно значение за изграждането на ангажираност и участие на съдиите и съдебните служители в организационното усъвършенстване на съда“⁶ Съответно на това ангажираността на председателя трябва да е към непрекъснатото усъвършенстване на съда и насърчаване към креативност, инициативност и иновации, както и интензивен диалог със съдиите и съдебните служители за получаване на ценна обратна връзка. Целта е съдът да е способен да създава необходимите условия за успеха на основната си дейност – правораздаването, чрез подходящи управленски и подкрепящи процеси, каквото смятам, че мотивирах в тази концепция за развитието на съда.

Окръжен съд Варна разполага със съдии и съдебни служители, които познавам от години и съм убедена, че те са професионалисти, хора с опит и почтеност, с които бих могла да работя спокойно и уверено, в случай че бъде избрана за позицията, за която се кандидатирам. Вярвам, че с опита и идеите си бих могла да съм полезна за съда.

09.05.2024г.

С уважение:

Ив.Славкова

гр.Варна

⁶ Интегрирано пособие за цялостно управление на качеството на съдилищата с прилагане на инструмента за организационно съвършенство CAF JUSTICE BG 2018, достъпно на [Integrirano-posobie1.pdf \(pods-bg.org\)](#)